

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG. 13 MAART.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 1 1/2 cent per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 Maart.

Merkwaardig is wat een Fransch schrijver zegt, als hij een kort overzicht geeft van de geschiedenis van het Katholicisme hier te lande: »Nederland is het eenige land, waar het Protestantisme ernstig gemeend is." Deze stelling, die daar overigens slechts in 't voorbijgaan voorkomt, is ook in ons oog waar. Immers indien men in het Protestantisme ziet het protest tegen Rome, de ontkenning van het gezag van de algemeene Kerk, dan is het ontwijfelbaar, dat nergens, zelfs te Geneve niet, dat protest met meer hardnekkigheid, met meer bartstogt wordt volgehouden. Die haat tegen eene godsdienst, die men niet kent, en waarvan men zich de zonderlingste schrikbeelden maakt, vervoert een van nature goedaardig en gulhartig volk tot buitensporigheden, waarvan men buiten 'lands de wedergade vruchteloos zoeken zou. Onze landgenooten, anders brave en gemoedelijke menschen, wie het in het geheel niet aan degelijkheid en gezond verstand ontbreekt, verliezen op het punt van de godsdienst al de eigendommelijkheid van het volkskarakter. Men heeft hen wel eens, en niet geheel ten onrechte, van al te groote koelzinnigheid, ja zelfs van phlegma beschuldigd; maar zodra een godsdienstig belang in het spel is (en de Hemel weet, welke wereldsche zaken daar al toe gebracht worden), dan worden zij warm; dan vergeten zij hunne beginselen zoowel als hunne antecedenten. Die brave gemoedelijke lieden deinzen dan niet terug voor handelingen, die zij in ieder ander geval uit den grond van hun hart zouden verfoeid hebben; die conservativen, zij vreezen dan niet meer het gehele land in rep en roer te helpen brengen. Hunne liberaliteit strekt zich niet uit tot diegenen, die de godsdienstige belangen van de landgenooten en vrienden, maar als tegenstanders zoo niet als vijanden zijn voorgesteld, en diezelfde menschen, die er roem in stelden de Jezuïten te verfoeien, omdat zij daarin zagen een geheim genootschap, juist daarom gevaarlijk voor Kerk en Staat, zij konden het van zich verkrijgen, zelve zich in geheime genootschappen te vereenigen, die wezenlijke *imperia in imperio* zijn, en ons vaderland aan tweespalt en bederf ten prooi geven — genootschappen door een van Dam van Isselt gepresideerd, en die een Groen van Prinsterer niet heeft durven afkeuren.

Zoo vereenigen zich de verschillendste belangen, de meest vijandige partijen tegen ons, die dan toch maar eene minderheid uitmaken, minderheid in getal, minderheid in vermogen, minderheid in eer en invloed. Dat niet-volk, dat zoo gaarne buiten alle wrijving met de Protestanten zoude gebleven zijn, dat zich nimmer heeft ingelaten met hunne huishoudelijke belangen, met hunne onderlinge twisten, dat niet-volk moest uit zijnen slaap worden opgewekt. Of het wilde of niet, het moest strijden tegen al de krachten van het Protestantisme in geregelde slagorde geschaard. Die vijand immers, men had het zoo dikwijls gepredikt, zoo dikwijls in brochures en tractaatjes verkondigd, hij moest niet te gering worden geacht. Waakt, Protestanten, waakt! het wachtwoord geweest, dat zoovele invloedhebbende mannen aan de ondoordenkende menigte in de ooren hadden gefluisterd. En men waakte, en men vocht, en men behaalde eene zegepraal even gemakkelijk als weltevoren. Maar nu mogen het de Katholijken den Protestanten *Da Costa* wel nazeggen: »Toont het niet een groote inconsequentie, een wantrouwen in de zaak die men verdedigt, wanneer men zoovele menschenlijke middelen noodig heeft, om de godsdienst, die immers van God en niet van de menschen is, te schragen?"

Ja, het is waar, *hooft ernstig* is de strijd tegen het Katholicisme in dit land, dat van oude tijden af zoo eelt katholiek was. Van de stichting van het Bisdom van Utrecht tot op onze tijden, hoewel bliken van het oprecht geloof, van den diepen godsdienstzin onzer vaderen vindt men op iedere bladzijde der geschiedenis vermeld! Maar ook welk gedeelte der christelijke Kerk werd harder beproefd dan dat plekje tusschen den Dollard en de Schelde besloten? Eerst het slag-offer van de politiek van het Huis van Bourbon, dat uit naijver tegen het Huis van Oostenrijk ten onzent de godsdiensttwisten aanwakkerde, die het in eigen

boezem smoorde, door Franschen invloed gerevolutioneerd, gewelddadig afgescheurd van de zuidelijke provincien, onze stam- en landgenooten; daarna vergiftigd door het Jansenisme, die heillooze vrucht van Frankrijk, op onzen bodem gerijpt, heeft de katholieke Kerk in Nederland reden genoeg, om zich over den zuidelijken nabuur te beklagen. Meermalen is het gezegd, dat Frankrijk het hart is van Europa, maar nergens wellicht hebben de kloppingen van dat hart sterker trillingen te weeg gebracht, dan in onze streken, die door taal en zeden, zoo men zeggen zoude, daaraan zoo geheel vreemd zijn. Doch zoowel als 't kwaad uit Frankrijk kwam, zoo is daaruit voor ons ook veel goeds gekomen. Diezelfde revolutie, die in haren aanvang zoo vreeselijk Kerk en Troon op eigen bodem omverwierp, trad ons in eene meer verzachte gedaante tegen en verbrak de boeien van het Katholicisme in Nederland. Onder den invloed der Fransche begrippen werd de vrijheid van godsdienst in Nederland afgekondigd, en het scheen wel dat er een Fransche Koning noodig was, om die begrippen, waartegen zooveel belangen en antipathien zich kantten, ernstig in toepassing te brengen.

De weinig begrijpbare rol, die Frankrijk gedurende derdehalve eeuw in Europa speelde, wordt thans door eene andere groote mogendheid vervuld. Welligt dat voor het eerste thans een nieuw tijdperk van herstel en rehabilitatie is ingegaan; dat het geroepen is, om zijnen grooten invloed op de lotswisselingen van Europa ten nutte van ware beschaving en volksgeluk aan te wenden. Sinds 1848 gaven onderscheidene verblijvende teekenen aanleiding tot die hoop. Doch wat er ook door de menschelijke handen werd ook schijne voortgezweept magtig, om zelfs uit het kwade — God regeert: Hij is boren worden!

Men leest in den Noord-Brabander:

»Vroeger, wanneer de Katholijken een versleten Kerk-raam herstelden, zonder den Baljuw nederig om verlof gesmeekt en dit *mediantibus ipsis* geïmpetreeerd te hebben, hoette zulks eene »*paapsche stoutheid*." Doch is het, *heden ten dage*, niet eene protestantische stoutigheid, dat bij eene aankondiging, in zoo vele woorden te lezen in de Staats-Courant van Zondag 9 en Maandag 10 Maart N°. 59, het Plaatselijk Bestuur van Brielle, als eerste vereischte in een STADS-KLOKKENIST durft vergen:

Lidmaatschap van de Hervormde gemeente:

en zulks, ten gevolge van een compromis (men heeft den moed het openlijk te belijden!) met de hervormde gemeente, om dien klokkenist tevens haar als organist dienstbaar te maken! — En nu spreke men van verdraagzaamheid, en van grondwettige gelijkheid, zonder aanzien van gezindte."

Wij lezen in het *Journal Historique et Littéraire* (laatste aflevering) het volgende:

»Sedert weinige jaren heeft de Vereeniging van den H. Vincentius a Paulo in Nederland zich op eene waarlijk wonderbare en troostvolle wijze uitgebreid. Het geheel aantal conferentien, dat men hier begrepen die, welke in de apostolische vikariaten van 's Hertogenbosch, Breda en Limburg zijn opgericht, bedraagt 50. Het goed, dat door de Vereeniging wordt gesticht, zoowel voor de heiliging der werkende leden-zelven, als voor het lichamenlijk en zedelijk heil der behoeftigen, is boven alle bedenking groot. Maar wat waarlijk verbazing wekt, is, dat terwijl de Koning en de koninklijke familie die edele vereeniging aanmoedigen, de bladen van het roode protestantisme al hunne pogingen aanwenden om haar in diskrediet te brengen. Nog zeer onlangs heeft de heer van Dam van Isselt, lid der Staten-Generaal, in eene vergadering van het fanatiek-protestantsch genootschap *Unitas*, waar hij den voorzitterstoel bekleedde, zich niet geschaamd de weldadige Vereeniging van den H. Vincentius aan te randen, en te verklaren dat hij haar uit het Koninkrijk zou willeh verbanneen. Zulke aanvallen leveren intusschen het sterkste bewijs van het wezenlijke en groote nut der Vereeniging."

Men schrijft ons uit Rotterdam: »Gelieft in uw geacht blad te melden, dat sinds maanden in onze tweede handelsstad dagelijks tooneelen worden vertoond, die men waarlijk in een land van beschaving en goede orde niet zou verwachten. Met groot gevaar voor de publieke orde, en tot verachting der politie, stationneert zeker vrouwspersoon, door duizenden van de volksklasse gevolgd, voor een aanzienlijk huis bewoond door achttingswaardige lieden. Dagelijks, ja soms meermalen op één dag geschiedt dit, en de politie acht zich, zoo het schijnt, niet bevoegd dit straat-schandaal te verhinderen. Zonderling inderdaad! Maar sinds wanneer heeft de overheid het regt verloren om zamenscholingen, al was het dan maar alleen daarom, dat zij de publieke staat belemmeren, uiteen te doen gaan; en waartoe anders dient het voorgeschreven formulier, dat wanneer aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, geweld zal worden gebruikt? Zal men soms beweeren dat hier slechts het belang van een particulier in 't spel is? Maar is het dan niets, dat de rust van een groote stad dagelijks wordt verstoord, dat het onrustigst gedeelte der bevolking zich gewent aan zamenscholingen, aan demonstratiën tegen de rijken? En hoe weinig is er noodig om die demonstratiën tot dadelikheden van de ergste soort te doen overslaan!"

Voor de tweede katholieke Kerk te Genève.

is bij de Redactie van de Tijd op nieuw ontvangen:

Van N. N. f 5. Met het vroeger opgegeven te zamen f 774,03 1/2.

Gisteren is alhier op de Joden Branstreek een brand na; doch door den ijver der spijtig toegesnelde brandspuitgasten, was het gevaar spoedig geweken.

Ook is op de Pijpenmarkt een stijger ingestort met drie werklieden die daarop bezig waren; een hunner is zwaar gekwetst, de twee andere zijn in minderen graad bezeerd.

Onze lezers ontvangen in eene bijlage bij dit nummer van de Tijd, de wetsontwerpen tot het brengen van wijzigingen in het stelsel van belastingen, waarvan het slot morgen weder in eene bijlage volgen zal.

De Commissie van Beheer en Toezigt over het Droogmaken van het Haarlemmermeer zal den 1, 8, 15, 22 en 29 April verpachten: Het Gras- en ander Gewas, staande op den Ringdijk voor gezegde Droogmaking, alsmede op de Polderkade, langs het buitenboord der Ringvaart en de door het Rijk aangekochte gronden, tusschen den oever des Meers en den tee des gemelden Dijks; verder tot beteling van de daartoe geschikte gronden, tusschen den tee des Dijks en de reeds gegraven nieuwe Bermsloten, benevens op en langs de Jaagwegen bij het Noorder- en Zuider-Spaarne; in zes en veertig perceelen, en het Beviasschen der Ringvaart langs de geheele omringing van gezegde Droogmaking, in twintig perceelen.

Deze verpachtingen zullen geschieden bij opbod; nadere inlichtingen zijn onder anderen te bekomen bij den Ingenieur J. A. Beijerinck, te Leyden.

Te Rotterdam zal eene academie van beeldende en nuttige kunsten, waartoe de vereeniging van het schilderkundig genootschap en de industrie-school strekken moet, worden gevestigd.

De bestaren dezer genootschappen zijn door heeren burgemeester en wethouders uitgenoodigd, zich tot één bestuur voor de academie te vereenigen, en onverwijld de noodige reglementen voor het onderwijs enz. op te maken.

Daaraan is onverwijld voldaan en voorloopig tot President benoemd de heer P. van der Dussen van Beefdingh, tot vice-president de heer C. J. Glavimans en tot secretaris de heer C. G. Schutze van Houten.

's GRAVENHAGE, 11 Maart. Naar men verneemt zal H. M. de Koningin aanstaanden Vrijdag deze residentie

verlaten en over Rotterdam naar Stuttgart te reizen. — Zaterdag zal Z. M. de Koning zich naar het Loo be-
geven.

— In de residentie is aangekomen en aan het hôtel de l'Europe afgestapt de commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, de heer van Meeuwen.

— Aanstonden Zaterdag zal Z. Exc. de minister van Binnenlandsche Zaken een groot diner geven, tot welks deelneming onder anderen zijn uitgenoodigd de leden van het corps diplomatique, de ministers, de voorzitters van de beide Kamers der Staten-Generaal, de commissaris des Konings in de provincie, enz.

— De baron Billing, die namens de Fransche Regering bij het Nederlandsch gouvernement zal onderhandelen over het handhaven van den letterkundigen eigendom, is gisteren reeds bij Z. Exc. den minister van Buitenlandsche Zaken ten gehoor ontvangen.

— De vereniging *Vrijheid en Orde* alhier, heeft het haren kandidaat voor het lidmaatschap der Provinciale Staten van Zuidholland, in de plaats van Jhr. Mr. J. C. de Jonge, gekozen den heer Mr. G. M. van der Kemp.

— 12 Maart. Z. M. heeft heden morgen in een bijzonder gehoor ontvangen de heeren Regout en de Villers de Pitté, beiden leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, uit het hertogdom van Limburg.

— Gisteren hebben de afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal een aanvang gemaakt met het onderzoek van het ontwerp der gemeentewet, dat heden zal worden voortgezet.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Dinsdag 11 Maart.

In deze zitting is de heer J. A. de Fremery, nieuw benoemd lid voor het kiesdistrict Steenwijk, nadat zijne geboorteblijven in orde waren bevonden, toegelaten en heeft hij na de bij de Grondwet voorschreven eeden afgelegd te hebben, zitting genomen. Door den Hoogen Raad der Nederlanden is ingezonden eene aanbevelingslijst van zes kandidaten, waarop door de Kamer acht zou kunnen worden geslagen bij het opmaken eener nominatie ter vervulling van de vacature, in de Hoogen Raad ontstaan door het overlijden van Mr. W. H. Hofstede. De op die aanbevelingslijst voorkomende namen zijn: Mr. M. Wiardi Beckman, raadsheer in hof van Noord-Holland; Mr. M. J. van Geleijn Vitranga, raadsheer in het hof van Gelderland; Mr. S. Schmolck, raadsheer in het hof van Zuid-Holland; Mr. B. Servatius, procureur-generaal in het hof van Drenthe; Mr. W. J. G. van Hasselt, regter in de arrondissements-regbank te Amsterdam; en Mr. G. van IJsselstein, raadsheer in het hof van Zeeland.

1° omtrent het wets-ontwerp tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen;

2° omtrent het wets-ontwerp tot opening van een nieuwen termijn voor de inwisseling der verjaarde inhuurbijlatten.

De berandslating over de beide genoemde wets-ontwerpen is bepaald op Vrijdag aanstaande, den 14den Maart.

Door den Heer van Voorst is namens de daarvoor benoemde commissie rapport uitgebracht over de rekening van het opgebeven bijzonder fonds voor proceskosten.

Den 10den Maart hebben de rapporteurs der afdelingen van de Tweede Kamer, bestaande uit de heeren v. Hasselt, Borret, Godet, v. Akerken en Metman, hun verslag opgelezen, betreffende de voordragt op de verjaring der straffen, uitgesproken, krachtens de wetten van Mei 1829 en Junij 1830.

Onderscheidene leden hebben, naar luid van dit verslag, met nadruk gewezen op de vertraging, welke de indiening van dit ontwerp heeft ondervonden, en hebben hun leedwezen betuigd, dat de Regering, als doordrongen van de noodzakelijkheid, om de wetgeving van een erkend gebrek te zuiveren, niet eerder tot dergelijke voordragt heeft besloten. Naar hun oordeel, waren de bezwaren, door verschillende regtsgeleerden aangevoerd, ook vóór het arrest van den Hoogen Raad van Maart 1850, kunnen zijn verholpen, en waren verregaande uitspattingen van sommige dagbladen het gevolg daarvan geweest. De bedoelde leden meenden, met het oog op het hoog belang der zaak, zich gerechtigd, om in dit verslag den wensch uit te drukken, dat de regering zich, nog meer dan tot hiertoe was gebeturd, ijverig mocht betoonen, om verbeteringen daar, waar die noodig werden bevonden, in de wetgeving tot stand te brengen.

Onderscheidene leden hebben gemeend, dat, wil men het voorgestelde oogmerk bereiken, de vooralspraak der voordragt noodwendig moet worden gewijzigd, om de toepassing van art. 462 van het wetboek van strafvordering op de bedoelde misdrijven te verzekeren, en dat men daartoe kan geraken, door in den *considerans* eeneending te overwegen, dat er noodzakelijkheid bestaat, om voorzieningen te treffen ter regeling der verjaring van de uitgesproken straffen ter zake dezer misdrijven.

Vrij algemeen is aangemerkt, dat op dien grond het eenig artikel der wet, om aan het doel te kunnen beantwoorden, behooren te worden veranderd. Wordt het ontwerp, zoo als het is aangehouden, goedgekeurd, dan zouden wel de straffen, uitgesproken ter zake van politieke misdrijven, bedoeld bij de wetten van 1829 en 1830 en krachtens die wetten uitgesproken, door een tijdsverloop van tien jaren verjaren, maar de straffen, opgelegd krachtens het Wetboek van Strafrecht, en de schriftelijke hoer en laster, jegens bijzondere personen, na verloop van zes maanden. Men meende, dat deze onvolledigheid gemakkelijk te herstellen zoude zijn.

De meerderheid der leden heeft zich niet kunnen vereenigen met den voorgestelden verjaringstermijn van tien jaren, en wenscht dien tot vijf jaren te beperken.

Onderscheidene leden hebben gemeend, dat ook in de wet

eene bepaling behoort te worden opgenomen, gelijk aan die van art. 465 van het wetboek van strafvordering, om allen twijfel weg te nemen, of zij, die veroordeeld waren, wegens de bedoelde misdrijven tot straffen, waarvan de verjaring vóór de invoering van deze wet was begonnen, zich nog op de vroegere, meer gunstige bepalingen, zouden kunnen beroepen. Zij oordeelden het raadzaam, om allen twijfel deswege te beletten.

BIJENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 11 Maart. De zitting der Wetgevende Vergadering was heden zeer onbeduidend. De minister van marine en kolonien vroeg een buitengewoon krediet aan, van 110,000 frs., hetwelk werd toegestaan; vervolgens werd het beginsel eener wet aangenomen, waarbij 125,000 francs wordt verlangd tot rembourseering aan de kanalisatie-maatschappij van de Oise.

— De bureaux der Vergadering hebben zich met het budget en de wet op de departementale en gemeentelijke organisatie bezig gehouden. Eene der commissien heeft eene sub-commissie van 5 leden benoemd, belast met het doen van voorstellen, welke kunnen strekken om verbetering in de geldelijke crisis te brengen. Deze sub-commissie is niet gunstig gestemd ten opzichte van het stelsel van de heer Fould.

— De commissie voor het onderzoek van het ontwerp op de nationale garde heeft heden ten 2 ure eene zitting gehouden en den nieuwen minister van binnenlandsche zaken over deze ernstige kwestie gehoord.

Het conflict betreffende de nationale garde, zal waar schijnlijk geheel worden uit den weg geruimd door dien het ministerie naar de transitoire wet tot herbenoeming der officieren schijnt over te hellen.

— Een aantal ontvangers-generaal zijn door den heer de Germiny, minister van finantien, naar de hoofdstad ontboden. Men maakt hieruit op, dat de minister hen moet raadplegen over eene nieuwe leening, die, volgens het oordeel van velen, thans onvermijdelijk is geworden.

— Overmorgen zal de President der Republiek op het Veld van Mars drie regementen in oogenschouw nemen, die Parijs verlaten.

— Men verneemt, volgens het blad *le Pavillon Français*, dat de President der Republiek eene commissie zal benoemen van hoofdofficieren der marine, om een plan in de wereld te brengen als eene plaats van deportatie voor de dwangarbeiders veroordeelden.

— Volgens een brief uit Venetië, den 10den Maart, ontvangt de Prins van Monaco nog gedurig *Midi* ontvanger de Prins. De prins geniet eene voortreffelijke gezondheid.

— Er is thans veel spraak van een brief door een der Prinsen der familie Orleans aan zekeren staatsman geschreven, en waarin de schrijver ten sterkste protesteert tegen elk denkbeeld van ineen-smelting der beide Bourbons takken.

— De Montagnard Marc Dufrasse is naar Ribera gereisd om de begrafenis van zijnen broeder bij te wonen. De inwoners dier plaats hebben zich ingehouden uit eerbied voor zijne smart bij zulk eene frénre plegtigheid, doch na alloop daarvan zijn zij voornemens tegen Marc Dufrasse eene demonstratie van afkeuring te doen, wegens zijne afschuwelijke redevoorering onlangs in de Wetgevende Vergadering gehouden.

— De rooden hebben te Brou (Eure et Loire) het vasten-avondfeest te baat genomen om eene oproerige demonstratie te doen. De beelden van den maire werd op het marktplein verbrand onder het zingen van de *Marseillaise*. De gendarmen en politie werden met steen begroet. Bij de aankomst van een detachement dragonders was de rust spoedig hersteld.

— Gisteren werd in een aanzienlijken kring veel bezorgdheid aan den dag gelegd over de rust van Europa ter zake van de houding van Oostenrijk tegenover het kabinet van Turijn, en van het antwoord dat de heer d'Azeglio op de nota's van het Weener kabinet heeft gegeven.

— Pater Lacordaire heeft gisteren in de Notre-Dame met zijne *conferenties* een aanvang gemaakt; zijne leeredenen zullen de volgende drie punten ontwikkelen:

»Bestaat er een goddelijk bestuur?»

»Welke zijn de algemeene wetten die dat bestuur regelen?»

»Hoe lang duurt zijn historisch bestaan?»

— Men zegt, dat de Fransche geestelijkheid gedurende de tentoonstelling te Londen, eenige der aanzienlijkste harer vertegenwoordigers derwaarts zal zenden. De Eerw. Pater de Ravignan wordt o. a. aangeduid als de redenaar, die gedurende dien tijd te Londen in de kapel der Jezuiten zal prediken.

— De heer Michelet wordt, gelijk men weet, beschuldigd van aan het *Collège de France* een subversief en ongodsdienstig onderwijs te geven. Deze professor in de historie, die zich bij zijn leerlingen een zekeren anhang heeft weten te verwerven, heeft thans een brief openbaar gemaakt, waarin hij zich voordoet als een slagtoffer van de geheime pogingen van de spooksels

onzer dagen, in één woord: — van de Jezuiten. Men is thans zeer benieuwd te weten of dit niet ongewoon verdedigingsmiddel ook zal uitwerken dat het medelijden van het publiek jegens den armen professor worde opgewekt, en of zijne collegas de pil zoetsappig zullen slikken alsof zij met de Jezuiten gemeene zaak hadden gemaakt om hem den voet te ligten.

Intusschen is de zaak thans onderworpen aan de als gezworven vereenigde professoren, die morgen hun besluit zullen nemen.

— De heer Edouard Laboulaye, prof. in de regten aan het *Collège de France*, heeft een werk in het licht gegeven over de *Herziening der Constitutie*.

— De *National* heeft eene inschrijving geopend ten gunste van arme Fransche democraten in het buitenland; 100 francs, de opbrengst der eerste inschrijving, is naar Londen gestuurd.

— De beroemde schilder Ary Scheffer, door de prefectuur van de Seine in 1847 belast met de uitvoering van het schilderwerk in de kapel van O. L. V. in de kerk St. Eustache, heeft van dezen belangrijken arbeid afgezien; dien ten gevolge is de heer Couture met die taak belast.

— Een landbouwer in de gemeente Berzé-le-Châtel, wiens finantieele omstandigheden achteruitgingen, kwam tot het heillooze besluit zich van het leven te berooven, en volvoerde hetzelfde op de volgende vreeselijke wijze: Hij voerde het span koeijen, dat hij gewoonlijk tot ploegen bezigde, naar een boom; gewapend met twee ledere riemen, bond hij met den eene zijn hals in een strik aan den boom en met den andere zijne voeten aan de koeijen; toen hitste hij de dieren plotseling aan, deze sprongen voorwaarts en den anderen morgen vond men den ongelukkige levenloos in dezelfde positie als voorschreven, weder; het hoofd was bijna geheel van den romp gerukt.

MADRID, 5 Maart. Thans is het zeker wat men van de veranderingen in de diplomatiek buitenlandse zendingen heeft verhaald. De ambassades van Rome, Parijs en Napels zijn bepaaldelijk opgeheven. De heer Martinez de la Rosa verlaat Rome en wordt vervangen door den heer Castillo y Ayensa als gezant met den rang van gevolmachtigd minister; in die zelfde hoedanigheid zullen de heeren Donoso Cortes en Alcalá Galiano afgevaardigd worden, de eerste naar Parijs in vervanging van den hertog de Soto Mayor en de laatste gemeld naar Lissabon; de benoeming voor Napels is nog niet bekend.

— Men spreekt van een aantal veranderingen in de verschillende takken van bestuur.

— De heer Garcia Luna heeft, zegt men, zijn ontslag genomen als lid en President der commissie tot regeling der staatsschuld.

— De heer Mora, redacteur van de *Heraldo*, die eene belangrijke post aan het ministerie van binnenlandsche zaken bekleedde, heeft als zoodanig zijn ontslag gekregen.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Maart. Li. Zaterdag verliet de Koningin en de koninklijke familie de hoofdstad en vertrok naar Osborn op het eiland Whigt.

— In de huidige zitting van het Huis der Gemeenten heeft de Kamer zich geruimen tijd niet den oorlog tegen de Kaffers bezig gehouden. De Kamer heeft omtrent deze aangelegenheid geen besluit genomen. Lord Russell heeft overigens aangekondigd, dat hij aanstaanden Dinsdag eene *bill* zou indienen, omtrent de eedsaflegging van Israëlieten.

— Lord John Russell heeft eene deputatie van leden van het Parlement ontvangen, aan welken hoofd zich bevonden de heeren Cobden, Hume en Milnes Gibson, die de afschaffing van het accijs op het papier had gevraagd.

— De *Tablet* bevat een brief van den Eerw. Dodot, katholiek missionaris, onder directie van Mr. den Bisschop van Agra, waartuit blijkt, dat de uitgestrekte diocese, waartoe het noorden van Hindostan en geheel Panjab bestaat, slechts 18 priesters aanwezig zijn, waarvan drie door ouderdom verzwakt, en vier van ongunstige gezondheid zijn. De O. I. Compagnie geeft bovendien aan den bisschop en aan al zijne ijverige onderhoorige priesters eene zoo bespottelijk geringe bezoldiging, dat het geheel nog niet gelijk staat met het tractement van een aalmoezenier van het Engelsche leger.

— De berigten uit de Vereenigde Staten ontvangen, behelzen geen politiek nieuws.

— Te Boston verschijnt een dagblad, hetwelk gedrukt wordt met eene pers, die door het vallend water in beweging wordt gebracht; even als een watermolen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 11 Maart. Ons regeringsblad bevat de volgende circulaire nota van den vorst van Schwarzenberg dd. 2 Maart aan de Oostenrijksche zaakgelastigden en agenten bij de kleinere Duitse Staten: »De Dresdener ministeriele conferentien zullen over-

"Ik verzoek u, deze mededeeling, als eene vertrouwelijke te beschouwen, en ze ook alleen als zoodanig on-
verwijd ter kennis te brengen van de regering, bij welke zij geaccrediteerd zijt."

AMSTERDAM, 12 Maart.
OVERLEDEN (7 Maart): F. J. Tak, 35 j. - M. Ursula Lem,
wed. P. C. Winkellage, 78 j. - (8 Maart): H. van Dijk,
77 j. - J. A. M. Schonekat, 5 j. - (9 Maart): G. J. Caa-
relsen, 2 j.

De heden gehouden veilingen van *Tabak* zijn afgelopen als volgt :

149 Ceroenen Havana, waarvan 119 Ceroenen van 42½ c. tot 130 c. dooreen 60½ c. verkocht en 30 ceroenen opgehouden.

189 Ceroenen Cuba, waarvan 102 Ceroenen van 44 tot 50 c. dooreen a 49½ verkocht en 87 Ceroenen opgehouden.

204 Ceroenen Havana, waarvan 49 Ceroenen van 45 tot 61 c. dooreen 49 c. verkocht a 155 ceroenen opgehouden.

244 rollen Portorico, waarvan 144 rollen verkocht van 34 tot 35½ en 100 rollen opgehouden.

ROTTERDAM, 11 Maart. Heden werden alhier tot geheimen prijs, bij inschrijving verkocht: 3000 Java Koe-Huiden, aangevoerd per Buitenzorg van Batavia.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 12 Maart. Tarwe als voren aan consumptie verkocht: 129 & withoute f 283; 131 & bonte dito f 283; 126 & n. Gelders. f 208.

Rogge in een doen: 124 & Pommer f 172.

Garst wat aangenamer: 115 & j. Deens. f 132; geringe Zeeuwache Winter f 120; 111 & Deens. f 134, a. d. molen. Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Fransch 50; Zeeuwisch 51½; Cromhorn 52½ &. Op 9 vaten Olie dadelijk 55; in April ek. 55; Sept. en Oct. 55 &. Lijnzaal een doen: 110 & Petersburgsch f 300, 112 & dito f 315; 107/8 & Egyptisch f 303; 109/10 & Petersburgsch f 310. Raapolie op 6/w. f 34, Vliegend f 33, 4. 10. Mei ek. f 32½; Sept. en Oct. f 33; Nov. en Dec. f 33½. Lijnolie op 6/w. f 34½; Vliegend f 33½. Hennepolie op 6/w. f 35½; Vliegend f 34½.

ROTTERDAM, 11 Maart. Tarwe. 162/2 & n. Meursche f 240; 160/2 & n. Hoogl. Kleefs f 239.

SCHIEDAM, 11 Maart. Moutwijn f 10,00; Jenever 13,50; Amst. Proef f 14,75, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 11 Maart. Koffij. Zijn gedaan ca. 600 b. St. Domingo en 100 b. Batavia.

KATOEN. Gedaan 450 b. Amerik.

Gom. Gerealiseerd ca. 175 v. Arab. Gom.

LONDEN, 10 Maart. RUWE SUIKER. Men voorziet deze week weinig variatie. Geraffineerd zonder daling, maar men gaat voorzigtig werk, er is veel voorraad; bruine Lompen niet onder 48 s. aangehouden. In Gestampe weinig handel tot lager prijzen.

KOFFIJ. Met weinig variatie, daar de houders ferm zijn en natieve Ceylaa niet onder 45 s. willen loslaten.

THEE ferm. Gemeen. Vroeg gevraagd tot 1 s. met weinig verkoopers; in andere soorten goede vraag tot volle prijzen.

TALK ferm; fijne nieuwe P. Y. C. 38 s. 6 d. met goede vraag. Men elacht 39 s. voor de 3 laatste maanden.

GRANEN. In Engelsche Tarwe is weinig voorraad, en is de verkoop courant met goed gesouteneerde prijzen. Vreemde Tarwe gaat langzaam van de hand tot de vorige prijzen. Garst stil en met weinig vraag tot onveranderde prijzen. Haver iets hooger gedaan.

LIVERPOOL, 8 Maart. KATOEN. De markt is kalm, met vaste prijzen. De verkoopen bedragen 4000 b. en bestaan uit 2550 Amerik., 150 Bahia, van 7½ d. a 7½ d.; 100 Egypt. 14 d. a 14½ d.; 200 Surate 4 d. a 5½ d., allen voor consumptie.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 12 Maart. Volgens brief van Suriname van den 6 Februarij, zouden van daar herwaarts vertrekken de schepen Koophandel, Kapt. Steenveld, binnen twee dagen en Goede Vrede, Kapt. Witt, in de laatste helft der maand Februarij.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL; 10 Maart. R. H. Reusien, Concordia, Nissa. - J. Leclaeur, Jeune Victorie, St. Malo.

HELVOET, 11 Maart. J. van Santen, Graafstroom, Batavia, 1. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - J. Goedknegt, Jonge Arie, Lissabon. - Gisteren nog: S. Dohelaar, Urania, New-York. - A. G. Bragt, Lucretia, Triest. - J. Le Roze, Bon Henri, Porto Labbé. - J. Cordia, Argus, Rouaan.

UITGEZEILD:

TEXEL, 11 Maart. K. Welger, Veronica, Batavia. - K. Poel, Theis, Suriname. - H. R. Rokman, Gezina Wilhelmina, New-York. - L. C. de Vries, de Jonge Walrave, Livorno. - H. J. de Jonge, Ida, Londen. - 9 Maart. J. Blad, Gouverneur van Ewijk, (s.) id. - T. Schut, Walvisch, Swansea. - H. R. Legger, Jezelina, Newcastle. - K. G. de Vries, Vrouw Alida, Avontuur.

HELVOET, 11 Maart. W. Ouwéhand, Kinderdijk, Batavia. - W. F. Böhmner, Gustaw Wasa, St. Ubes. - W. Smith, Batavier, (s.) Londen. - J. P. Hermans, Jan de Witt, Swansea.

GEFRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. Zwart, van Batavia naar Rotterdam; in Brouwershaven binnen, rapporteert gefraaid te hebben:

Den 21sten Dec. op 33° Z. Breedte, 30° 23' O. L. Ardjoeno, Kapt. Post, van Batavia n. Amst. - Den volgenden dag: Triion, Kapt. Olie, van Batavia naar Amsterdam. Aan boord was alles wel. Den 1 Jan. op 31° 20' Z. Breedte, 12° O.L., de Zweedsche bark Swartvick, van Mauritius naar Questown.

Kapt. van Santen, van Batavia in Helvoet binnen, rapporteert gefraaid te hebben: Den 4en Maart, Lezard N. en W. 6/m. Een Nederlandsche Kof, toonende de vlag met N°. 23. Den . . . , Bevezier 10/m., Baltimore, Kapt. Jaski, van Amsterdam naar Valparaiso.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BREMEN, Wesselina, de Roth: 50 v. Tabak, 6,940 Dnigen, Order.

BREMEN, Vrouw Henriette, Klofkor: 50 v., 72 b., 1 p. Tabak, 300/2, 4/1 r. Linnen, 20 ledige Okshoofden, 1,500 st. Duigen, Order.

BOEKAANKONDIGING.

KENNERMERLAND. Balladen door W. J. Hofdijk, Haarlem, J. J. van Brederode, 1850.

De dichter van de Jonker van Brederode, heeft zich in den jongsten tijd bewogen in eene richting, die

zeer verschilt van den weg, welken hij vroeger bewandelde. Zijn streven is stellig en meer consequent, sinds hij zich het doel van zijn pogen duidelijker heeft geformuleerd. Hij is zich zelve bewust geworden, om op eens den inwendigen drang te voelen en te volgen; die hem voortstuwde op de baan zijner tegenwoordige ontwikkeling. — Als we het niet reeds wisten uit mededeelingen van elders, zouden de hier geleverde dichtstukken genoegzaam wezen, om ons te overtuigen, dat de dichter zich, door grondige en nauwgezette studie, hoe langer zoo gemeenzamer gemaakt heeft met den eigen toestand en de eigen kleur der tijden, die hij met bijzondere liefde behandelt. Hij doorkruiste Kennemerland, zoo lang en zoo vaak dat het hem gelukken kon, den legenden schat van dien historisch-dichterlijken oord geheel te delven uit het zandig duin, of op te rakelen uit de puinhoopen en de asch van vervallen en verdwenen adellijke sloten. Waar de historie hem geen grond kon verschaffen voor verhalen als hij zoekt, vergoedde hij 't gemis van de opgaven der geschiedenis, door de scheppende kracht zijner fantasie, en wist daarbij tevens zoo behoedzaam om te gaan met de teere schakeringen, die de waarheid der gelijkenis schenken moesten aan zijne tafereelen, dat het u gewis moeilijk vallen zou, aan te toonen, waar de dichter te rade was gegaan, met het verjaarde pergament en waar hij geschept had uit de volheid zijner verbeelding. Al voortgaande op den weg, dien hij insloeg, worden zijne schreden vaaster, slaagt hij er in, door langdurige oefening, zijne beelden al krachtiger te schetsen; alsjuister wordt hun vorm; al geestiger de opvatting, al fijner de toets der figuren en torstanden, verrassend door den middeleeuwschen tint, die ons de sagen der oude kronijken te binnen brengt. — Aldus sprak een onzer critici in het eerste onzer maandschriften voor eenigen tijd by de beoordeeling van een viertal Balladen, door den dichter Hofdijk in de jaarboekjes voor 1850 verstrooid. Een gedeelte van het resultaat dier grondige en nauwgezette studie, waarvan bovenstaande aanhaling spreekt, hebben we hier voor ons als de bevestiging daarvan. »Kennemerland» is de titel van den eersten bundel Balladen, waarmee onze letterkunde verleden jaar werd verrijkt — en verrast. Verrast, want waarlijk, dit boekje met zijn keurig, aanlokkelijk en karakteristiek (door den dichter zelve geteekend) titelblad, met zijn eigenaartige verdeling in de verschillende Baljuwschappen, ieder weer in hunne gemeenten, die de dichtstukken, als inlijsten, gesloten met eene bevallige en smaakvolle inleiding. Deel tweedem door hem zelve vervaardigd) dier landstreek, door den dichter beschreven en bezongen met eene voorliefde die zijn nationaal gevoel eere, het onze goed doet — dit boekje verraste ons, toen wy ons met de innerlijke gehalte bekend maakten, nadat het smakeloze van den band en de leelijke verjaarde letterdruk het ons byna hadden doen wegzenden. Wy wenschten dat het handschrift in betere handen gevallen ware, of dat de uitgever zich ten minste van een anderen drukker hadde bediend. Maar dit in 't voorbijgaan van de slechte typografische exekutie, die ons hoe langer zoo meer ergerde; gaan wy zien welke ziel in dit onooglijk lichaam huist. De bundel vangt aan met eene opdracht aan onze edele Landsvrouwe, waarin de dichter in schoone verzen, vol zijn gevoel de reeds te lang verwaarloosde en onwaardig rondzwervende Sage aan den thron der Vorstinne voert. Eene hulde, die, naar ons de dagbladen gemeld hebben, door onze Geliefde Koningin te recht is gewaardeerd, en waarvoor zy den dichter een waardig bewijs later belangstelling heeft doen geworden. Vier Bladzijden proza brengen ons tot de noodige bekendheid land, waarvoor onze sympathie werd levendig gemaakt, en de voorzang, die kennelijk den landschapschilder ver-raadt, leidt ons als by de verschillende maatschappelijke en natuurtoestanden, die ons wachten, in; terwijl de bekentenis met de hand op het hart wordt afgelegd, dat het hem eene behoefte was zoo, en niet anders te dichten. — Onder Schoorl (hier het eerste dorp onder Kennemer gevolg) vinden wy, na de korte plaatselijke en historische beschrijving van dit dorp (hetgeen men, om voor eens te spreken, by elke volgen de gemeente vindt), Sint-Vincent's-nacht, (1168) en De doode Bruid (1100). Onder Bergen: Het houten Kruis te Sanageest (1100); de Elfenbron (1120); Sint-Cosmas en Damiaan-Kapel (1135). Onder de Binnen-Egmond (in het Baljuwschap der Egmond gelegen): de boze droom (1272); het Godsgericht (1195); de Balling (1310); de Bruid van Sonneveld (1300); de akker der Weezen (1314); het paardenrif (792), en Sint-Aelbrechts aanklacht (1293). De eerste van dit 12tal is kennelijk het meest van strenger historischen inhoud, en schildert het bekende feit van den inval der onberaden Hollandsche Ridders in het West-Friesche hoofddorp Schagen, waarvan de uitslag voor velen hunner zoo noodlottig was. Het ont-waken van den slapenden Graaf door het verwijderd noodsein zijner strijdende Edelen, is, dunkt ons, gelukkig en echt middeleeuwsch aangebracht. Van oude

zedes is een passend gebruik gemaakt in het houten kruis, het Godsgericht en de Bruid van Sonneveld. Van het volksbijgeloof in de doode Bruid, de Elfenbron, de Boze Droom en de Akker der Weezen. De Sint-Cosmas- en Damiaan-Kapel, en het Paardenrif, vernieuwen de belangstelling in twee oude overblijfselen uit de vroegere geschiedenis van Kennemerland, by wier beoefening de auteur ook tot minder algemeene of nog geheel onbekende bronnen toegang schijnt te hebben. Terwijl in Sint-Albrechts aanklacht (eene der schoonste Balladen die wy ooit lezen), het kinderlijk geloof der middeleeuwen aan bovennatuurlijke tussenkomst in aardschen nood even eenvoudig als roerend wordt geschilderd. Die naïviteit, die eenvoudigheid, die korthed en kracht van schildering, die altijd nieuwe en altijd boeiende voorstelling van natuurfactoren, waarin de dichter zoo boven al zijne kunstbroeders uitmunt, die ongezochte middeleeuwsche tint, die alle verhalen zoo eigenaartig kleurt, troffen en boeiden ons beurtlings by het herhaald lezen van dit wezendlijk schoone dichtwerk. De Elfenbron, de Cosmas- en Damiaan-kapel, het Godsgericht, de Akker der weezen en Sint-Aelbrechts aanklacht houden wy voor ons als de besten van dezen goeden bundel Balladen. De aantekeningen waren waarlijk niet eens noodig, om ons te overtuigen dat het geheel het werk is van eene levendige verbeelding en warm gevoel, gerug-gesteund door eene doorwrochte kennis van het terrein, waarop de dichter zich zoo zelfbewust beweegt, en dat hy in al zijn voortbrengselen van dezen tijd zoo zeer meester toont te zijn. Oudstudenten als Kneppelhoust mogen het ons niet euvel afnemen, wanneer wy verklaren eerbied en bewondering te hebben voor AUTODIDAKTEN als de heer Hofdijk, wien wy hartelijk toebidden, dat zijn hoogst belangrijk kunstwerk door hem gelukkig ten einde gebracht, door het publiek naar waar-de worde geschat. »Wij twijfelen er aan,» sprak de in den aanvang van dit verslag door ons aangehaalde kunst-rechter, »of de kunstriet, door Hofdijk gekozen, wel hogen mag op uitgebreide sympathie; wij moeten veeleer gelooven - dat hij nog vele hinderpalen zal te overwinnen hebben, eer hij zich verheugen kan in eene ruime erkenning zijner verdiensten, maar uit de volharding, uit den ijver en uit de consciencie, waarvan zijn arbeid den stempel draagt, meenen we den kunstenaar, toch een toekomst te mogen voorspellen, die hem, zij het ook spade, voor vele teleurstellingen zal schade-loos stellen; en menige valsche beoordeeling of mis-duiding van zijn streven doen vergeten.» Wy hopen uit voller hart dat het aansnellen van het tijdstip van 't laatste gedeelte den tijd der teleurstellingen moge verkorten. Moge daartoe dit kort verslag het zijne bydra-gen, en een uitgebreider onderzoek in een onzer maand-schriften de wezendlijke verdiensten van onzen eenigen Balladendichter beter in het licht te stellen dan onzen geringe krachten daartoe in staat zijn.

B.

Instaurare omnia in Christo.

ADVERTENTIE.

(939) Heden overleed te dezer stede, de Eerw. Pater JACOBUS ANDREAS LEDOUX, Priester van de Congregatie des Allerheiligsten Verlossers, in den den onder-den van 42 jaren, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Kerk.

AMSTERDAM, 10 Maart 1851.

Eenige kennisgeving.

Men vraagt in eene R. C. Pastorie in het distrikt van Utrecht, tegen 10. Mei, eene bekwaame KEUKENMEID, tusschen de 30 en 40 jaren oud, van een goed zedelijk gedrag. Adres franco brieven onder letter K. bij den Boekhandelaar H. van den HEUVEL te Utrecht. (940)

L. R. VAN DEN BRAAK, Kunstschilder in de Apos-telstraat, te 's Bosch. Recommendeert zich aan de Heeren Priesters tot het leveren der volgende KERK-ARTIKELS: de 14 Staties met toebehooren, geschilderd in Olieverf; ook Platen met glas, of Platen op doek, beschilderd zonder glas, de voorschriften op zink met vergulde letters. Tot het leveren van Tabellen in alle soorten, gesneden Kandelaars, wit met goud met en zonder doodshoofden, Reliquie-Kastjes, geschilderde Doodshoofden voor lijdien-sten per doz. f 6 tot f 8; Doodshoofden van fluweel met zilver per doz. f 18, gedrukte a f 4,20. Belast zich met het verdoeken, verstellen en schoonmaken der oude Schilderijen, alles voor den minsten prijs. De Heeren worden verzocht vooral de voornaam en stand in aanmerking te nemen. (938)

Een bekwaam Kleermaker, grondig ervaren in alles wat he vak vereischt, zag zich gaarne ten spoedigste geplaatst als MEESTERKNECHT in eene voorname zaak onverschillig waar, hebbende hij als zoodanig vels jaren gefungeerd. Adres franco aan het bureau van dit blad onder letter Q. Q. (936)

Te Amsterdam, bij G. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.